

Stále nejisté... V tradici svatováclavské

Počasi je stále nejisté, sklony k přehánkám, aid, aid, hlásá letos skoro denně hlasatel v rozhlase a posluchači mají při tom zlost. A tomuto počasi se připodobňuje i mezinárodní politická situace. I zde je možno říci: stále nejistá, sklón k přehánkám trvá. Kdo má zájem na této nejistotě? Německá tisková kancelář již po kolikáté rozšířila zprávy o nové mobilisaci v ČSR. Denně nás zahrnuje promluvami, takže v tom směru je možno přiznat, že „přišel den“. Henlein zkouší nový automobil, který mu někdo z Říše daroval, na bavorských silnicích, snad ne jen proto, že stroj německé značky je na ně zvyklý. Zkrátka, jakoby někdo měl ustavičně zájem na tom, aby neklid byl udržován. Neradujeme se z toho a je nám dokonce i líto německých lidí, kteří nasmějí v srpnu, kdy budou velká parna, na dovolenou. A to všechno pro Československo, které nechce být druhým Rakouskem. Inu, každý má zálibu v něčem jiném.

Menšinový statut, na kterém se intenzivně pracuje, ukazuje jasně, že jsme sláma, který se nebojí dát národům práva, odpovídající jejich početnosti. Zdálo se, že o to běží našim Němcům, ale ono to bylo skutečně jen zdání. Naši Němci jsou račičkou, se kterou pohybují páni z Berlína, jak se jim to hodí, aby dosáhli určitých cílů. Jedním z nich je nadvláda ve střední Evropě. My si zase myslíme, že máme vznešenější poslání než být nástrojem Berlína a proto nechceme rozumět různým věcem. Ale poněvadž i víme, že nás Bůh neumísil ve střední Evropě jen proto, abychom dráždili souseda — Bůh takové žerty nedělá — podnikáme vše, abychom překážky odstranili, a chceme se i spravedlivě dohodnout s Henleinem. V naší upřímnosti věříme západní velmoci a i Rusko, a to se zase nelíbí Berlínu.

Tímto všim jsme zapjali ve vývoji a dění mezinárodní politiky a Německo si toho je dobře vědomo. V této politice je mu proti myslí jednotná linie, která bude v těchto dnech zvláště utvářena návštěvou královských anglických manželů v Paříži. Nebyť té jednoty, pro kterou i lidová francouzská fronta dovede přinášet velké oběti — jako třeba pokud jde o novou rudou vládu valencijskou — mohla by osa Řím-Berlín „dělat divy“ a šlo by snad i udělat radost těm, kteří se tolik těší na jeden den. Proto německá diplomacie pracuje tak horečně mezi anglickými lordy a vynalézá nové a nové prostředky, aby tu linii prohrála. Že v té práci připadá nějaký podíl i na nás, je zřejmé a proto v posledních dnech před královskou návštěvou je propaganda zesílena. Což kdyby v Anglii a pak ve Francii uvěřili, že jsme o strovo anarchie, neklidu a překážkou míru v Evropě? Což kdyby?

Daladier, ministerský předseda francouzský, odpověděl před několika dny na německou propagandu výmluvně a jistě tak učinil s vědomím Anglie. Menšinový statut přijde do parlamentu co nejdříve a není pochybnosti o tom, jak se při hlasování zachovají poslanci sudetoněmecké strany. Varovný bude Daladierův byl pronesen včas a hlada nutno asi, aby stejně promluvil, stejně rozhodně i Chamberlain. Tomu chtějí z Berlína

Olomoucký „Našinec“ přinesl článek šéfredaktora Reznicka, který celý odklínáme a plně souhlasíme s jeho obsahem a přimlouváme se za uskutečnění tohoto námětu.

„Ve shonu posledních dní a slavnostních okamžiků, kdy si národ uvědomuje svou sílu a své historické poslání, zapadl podnět vylsy od nadšeného inteligenta z Olomouce, abychom v dnešní pohnuté a vážné době ukázali opět světu symbol naší tisícileté státní a národní samostatnosti, nejvážnější klenot národa — korunu svatováclavskou, jako před devíti lety při oslavě svatováclavského milénia.

Prapory svatováclavské vedly naše předky i legie k vítězství a proto i naše armáda měla by být hlavním činitelem této pocty a symbolické oslavy. Dáváme průchod této myšlence a apelujeme na příslušná místa, aby před světem v jubilejním roce našeho dvacetiátého obnovení samostatnosti dokumentovala tisíc let naší státní tradice.

Ne dvacet, ale tisíc našich let samostatnosti a svébytnosti je třeba zdůraznit před celým světem. Není ještě pozdě! Připravme slavnostní vystavení klenotů ve svatováclavském měsíci září až do výročních dní jubilea republiky. Máme svatováclavskou korunu na našem znaku, na hlavním symbolu české síly — českém lvu. Mějme ji v naší mysli na prvním místě i ve svých oslavách a opíme svůj existenční boj o mravní hodnotu, jednu z největších, o tradici svatováclavskou, o vstup národa do řad civiliz-

sovaných národů již před tisíci lety. Vystavením svatováclavských korunačních klenotů připomeneme světu suknicí nesešivanou soudržnosti našeho národa. Svaty Václav byl a je naším vůdcem, naším dědicem. Postavme se v těchto těžkých dobách znovu do jeho ochrany!

Naši tisíciletou tradici měli bychom stejně ještě více v národě zdůrazňovali a to nejen slovy (když je zle volali, že jsme tu tisíc let) ale i skutky. Naše historie nezačínala Husem, Žižkou a Bílou Horou, její kořeny tkví v katolické kultuře Cyrila a Methoda, v samostatném státu svatováclavském, a proto v letošním jubilejním roce, v těchto těžkých dobách a zkouškách měli bychom všim zdůraznit národu a cizině 1000 let samostatného československého žitvu.

Na naší zemské valné hromadě v slavnostní a skvělé řeči tlumočil Dr. Doležal přání, aby v jubilejním roce byl jeden pluk pěchoty naší armády nazván **gardovým plukem sv. Václava**. Katolické legionáři a s nimi celá katolická veřejnost projevují tak přání a doufají, že povolání kruhy toto přání uváží, v jubilejním roce vzdají tímto způsobem čest ideji, ze které se rodil 28. IX. 1914 v Kijevě odboj za svobodu národa. Rytíři sv. Václava budou reprezentativní vojáků naší republiky, kteří budou chloubou armády a hrdobou naší vlasti. Bude to také jen malé napravení chyb, které jsme v popěvratové horečce napáchali a uznání katolickému obyvatelstvu republiky a jeho neochvějně lásce k naší republice. jvk-

Alois Navrátil:

Země koruny svatováclavské a země Pribinova — naše společná vlast

Jistě všichni mnohokrát jsme s údivem přemýšleli o divné politice lidové strany. Byla to zejména její nerozhodnost při volbě presidentské, secese při oslavách Pribinových v Nitře před členy čl. vlády, případ v Gdyni, při příjezdu americké delegace Slováků, kde pro poslance Sidoru bylo téměř vedlejší, že tam dleli i zástupci československého národa a j. Ostatně vystoupení vůdce delegace Slováků z Ameriky bylo případem samým o sobě. Máváním papírem s Pitsburskou dohodou na téborech jedné politické strany, se Slovákům a republice přamálo pomůže. Zvláště v nynější době.

Co ale provádí lidová strana v poslední době po anslusu, jest již mimo rámeček možnosti a shovívavosti. Nejtřípnější pocit byl ale jistě v každém vzbuzen při čtení interview, který poskytl poslanec lidové strany Sidor nedávno v Bratislavě francouzskému novináři G. Lingerovi. Využívání pro úzké a vlastní cíle neštěstí druhého, jest všeobecně pokládáno za vydě-

račství. To samé se může vztahovati i na politiku. Co jiného jest možno si pomyslet, odpověděl-li poslanec Sidor francouzskému novináři na jeho dotaz, jak může lidová strana republice znesnadňovati nynější situaci svými požadavky, těmito slovy: „My využíváme vhodné chvíle!“

Bylo by opravdu dětské, kdyby člověk, který vůbec jest v politice laik řekl to, co promluvil poslanec Sidor, tedy osoba znalá věci, o možnosti politiky a cílech Německa. Novinář totiž se tázal Sidoru, nemá-li obavu, kdyby se Slovensko stalo autonomní, že by je stihl osud Rakouska. Sidor politík, podle časopisů odpověděl taktó: „Anšlusem se pro nás nic nezměnilo, neboť Němcům jest na Slovensku tak málo, že Hitler nás nechá na pokoji.“ Komu chce Sidor namluvit, že Německo v pádu vítězství nad námi a spojenci, kteréžto vítězství ovšem nikdy nebude, by po obsazení rumunských krajů, kde jest tak nutný pro Němce petrolej a ob-

Pokračování na str. 2.

zabránit za každou cenu. Podají se jim to? Doufejme, že nikoliv. Ústřední list říšský „Völkischer Beobachter“ aspoň má o to starosti, poznamenává, že se Paříž bude snažit získat anglické státníky pro společný postup pro případ, že by ze ztroskota-

ného vyjednávání mezi sudetskými Němci a pražskou vládou vznikla nová krise. To je jasné řečeno. Budoucnost není tedy ještě jistá, situace je stále vážná a je třeba být ustavičně na stráži. ČSR si nepřeje válečného konfliktu, ale nedá se.

V duchu legií

— jvk- Když se podíváme zpět na prožité dny od 21. května, když pozorujeme železnou jednotu národa a jeho odhodlání až do poslední kapky krve hájiti si zemi posvěcenou českou krví v bojích s tisíciletým nepřítelem, brání její hranice a nevstupiti za žádnou cenu. Když vidíme životnou sílu národa zachovati do budoucnosti český jazyk, viru svatováclavskou a cyrilomethodějskou, uvědomujeme si, že všechny ty oběti, životy, krev a námaha za znovudobytí naší svobody a samostatnosti nebyly nadarmo. Tak jako při tvoření legií tak i dnes začínáme býti jeden druhému skutečným bratrem, oporou s pevnou vírou, že co oni vydobyli, musíme za každou cenu udržeti. Bleskový nástup našich záložníků na místa určení, skvělá pohotovost armády a do detailu promyšlená organisace, připravená na každou možnost a zákeřnost zarazila nepřátele, udivila cizinu a nám dodala sebedůvěru a posílila odvahu. Tento duch a tato vůle musí býti zachována stále dotud, dokud nebude nad střední Evropou vyjasněno. Musíme býti stále ostrážiti, naopak, musíme naši ostrážitost zdvojnásobiti a býti připraveni na každý den a každou hodinu.

Tak jako legionáři nebáli se nastoupiti útok u Zborova, když ruští vojáci z fronty utíkali, tak jak oni věřili v sama sebe a spravedlivou věc, za kterou bojovali, tak pújďeme i my všichni hájiti si své rodné dědiny, české chlapovce, nivy a políčka na horách i lánv v nížinách, brániti si český jazyk, svoji svobodu, demokracii, svou mlívanou republiku — zemi českou — domov nás. —

Po dvaceti letech ožil duch legií v celém národě a bude-li potřebi, bude každý český syn a i každá žena legionářem — hrdinou svého národa.

Dva roky války ve Španělsku

V těchto dnech byly tomu dva roky, co generál Franco se vzbouřil proti levicové vládě španělské. Z povstání, které v zemích španělských a portugalských, af již v Evropě nebo jízni Americe konečně nebývají nic mimořádného, vyvinula se občanská válka ohromných rozměrů. Boje, kterého se s počátku zúčastnili jen vyhranění stranici, rozšířily se v brzku na všechno obyvatelstvo a byli do nich nuceni i ti, kteří by jinak byli rádi zůstali mimo, jelikož neměli vztah ani k jedné ani k druhé straně, a těch byla jistě veliká většina.

Hlubší kořeny tohoto povstání netkví ve Španělsku samotném, nýbrž leží mimo zemi — radikalsující anarchisté po vítězých volbách levice hnali nový režim do extrémů. Strany — sobě blízké programem v obavě o voliče soupeřily v nejbujnějším radikalismu a na konec se potíraly vzájemně tak, že v zemi nastal hluboký rozvrat.

Totalitní režimy sledovaly poměry. Viděly možnosti pro své zájmy. Podněcovaly ty, kteří pod novým režimem trpěli, až se jim podařilo podniknutí vzpurnu. Věděly, že povstání budou potřebovatí jejich pomoci a za tuto že jim budou muset býti při nejmenším vděční. Čím větší pomoci bude potřebi, tím větší bude odvislost nového režimu. Pokračování str. 2.

Udavači...

Kdyby levicové strany byly vedeny více zájmy státními než stranickými, nikdy by k povstání nedošlo. Radikalismus v sociálních věcech levicového režimu neškodil. Proto také radikalismus konečně získal většinu ve volbách. Nenávisť si přivodil svým nadměrným radikalismem kulturním. Postupoval vůči katolíkům způsobem tak brutálním, že je násilím vernal z velké části do tábora odpůrců. Přes tento útlak zůstala velká část katolíků věrna levicovému režimu a tvořila tak později hlavní sloup jeho odporu. Bez katolických Basků a bez generála Miaji byl by boj dávno rozhodnut ve prospěch Franců.

Při vypuknutí povstání nebyl poměr sil rozhodně tak nepříznivý pro vládu, jak někdy bývalo líčeno. Posádky největších měst Madridu, Barcelony, Valencie, Malagy a území Basků zůstaly z velké části vládě věrné anebo byly zničeny Průmysl a zemědělské bohatství, finanční prostředky a hlavní část námořních sil zůstaly v rukou vlády.

Jest pravda, že pomoc poskytnutá Itálií a Německem byla předem organizována a připravována, ale vláda nebyla bez možnosti, zvláště když měla po ruce finanční prostředky. Neúspěšné vlády nutno hledat v tom, že mocné politické strany a odborové organizace se nedovedly podřídit zájmům celku, ani v největším nebezpečí. Ba naopak, některé z nich vydíraly na vládu, když byla v nejhorší situaci svoje požadavky. Strany povolovaly se svých posic jen po kousku a vždy, když už bylo pozdě, a to ještě ne dobrovolně. Kdyby Miaja nebyl násilím umlčen madridské politikáři, nebyl by uchráněn Madrid. Zatím, co však byl Madrid v největším nebezpečí, některé strany v Barceloně revoltovaly. Jisto je, že politické strany vládního Španělska nezachovaly se vždy tak, jak vážnost doby vyžadovala. Sympatie, které jim celý demokratický svět věnoval, zavazoval je naprosto k oddanému poměru a větší podpoře své vlády. Mnoho Španělů vládního tábora volalo o pomoc do ciziny, sami však doma přispívali k rozvratu.

Teprve nyní se zdá, že ve vládním táboře nastala určitá jednotu. Jak by vypadala situace pro Franca, kdyby v době, kdy povstalcí utrpěli před Madridem těžkou porážku, byli Katalánci provedli nápor? Není chybou, když je poukázáno na chyby, kterých se dopouštělo vládní Španělsko. Moc stran smí jít i v demokracii jen do určitých mezí. Neuzná-li strana sama, kde tyto meze končí, musí tu být síla, která jí k tomu přinutí. Nemusí to být jen v době války — musí tak být i v době míru a zvláště v době nebezpečí. Je dobře si to říci, protože i my máme demokratický režim a mnohdy některá strana v prosazování svých požadavků jde dále, než zdá se být dobré, zvláště v době tak napjaté a vážné, jako je nyní.

Jindřich Suška.

K stěhování našich Němců do »Reichu«

U nás vime ovšem, že taková otázka by měla pramálo smyslu. Němci by se prostě nechtěli stěhovat proto, že se považují za předvoj Třetí říše na našem území a za nic na světě by nechtěli přispět k tomu, aby náš stát byl i složením obyvatelstva výhradně československý.

Ale nejen že to víme: *my si touláme tvrdit, že by se nechtěli stěhovat do Německa ani tehdy, kdybychom jim nabídli, že za každého z nich přijmeme na jeho místo jednoho Němce z Říše, který by se k nám rád nastěhoval, kdyby jen mohl. A nemáme tu nearijské Němce, nýbrž jen a jen „arijské“.* Jsme si jisti, že kdyby bylo v Říši dovoleno vystěhovat se k nám každému „arijskému Němci“, který by se stěhovat chtěl a tedy chtěl si vyměnit bydliště či sídlo s některým z našich Němců, měli bychom uvažovali o naše státní občanství mnohem víc než kolik by bylo našich Němců, kteří by se chtěli vystěhovat do Třetí říše, ani nejkukulejšího vyznavače německého nacionálního socialismu nevyjímaje. „Hranicář“.

Prožíváme pro nás historicky důležité dny a je tudíž nutno již s ohledem na zdůrazněnou důležitost zapamatovat si náležitě i historické jevy, které mnohdy průměrnému pozorovateli současných událostí ve shonu dnešních dnů unikají.

Minime tím v prvé řadě kladu a záporu některých i politických stran a jejich vůdců. A tu musíme upřímně přiznat, že ani tak vážné okamžiky nejsou mnohým dost varovným hlasem a že u mnohých se sledáváme ještě s taktickým sondováním politické půdy a zájmů určitých politických frakcí. Soudné občanstvo sleduje dnes nepamětně bedlivěji rozhovory a projevy jednotlivých politiků, ale nejen to, i mnozí občané sledují přímo jejich činnost. Tak nesporně zajímavým popudem pro občanstvo byl pro agrární stranu nešťastný úvodní článek v novoročním čísle Venkova, který si přímo vynutil u veškerého československého lidu náležitě sledování činnosti oné politické frakce, jejíž právě „Venkov“ je myšlenkovým rozhlásem. Nesmí a nemůže se proto míti za zlé, když ani delší časový odstup nenechal československému lidu zapomenouti — a lid nezapomněl.

Nechceme se zabývat studiem, co vše následovalo a mělo následovati a jaký byl důvod k takovému vzájemným přátelským pozostem, jak se strany Konrada Henleina, tak se strany mluvčího agrární strany, poslance Berana — to jest jejich záležitosti a každý svým způsobem jedenkrát před vhodným forem dají snad vysvětlení. Jisto je, že taková okolnost v duši československého lidu zanechala hluboký dojem, zvláště pak, je-li témuž mluvčím agrární strany prokázáno, že navštívil soukromě i říšskoněmeckého vyslance v Praze, o čemž nebylo nikde ani slechu ani duchu, až najednou záležitost vyskočila nečekaně. Chápeme — nikomu do toho nic není, co soukromě předseada agrární strany dělá, to jsou jeho čistě osobní záležitosti. Jsme samozřejmě v demokracické republice, takže nemá nikdo ani práva dohadovat se jakým jest i poslanec Beran praktickým zemědělcem, že totiž jak nejlépe o něho vidět, lze i přes jakékoli hospodářské poměry v zemědělství na 20korcové chalupě dobře hospodařiti, jen to umět, pracovat a ne-

lajdat. To jen tak mimochodem. Když pak toto vše je občanstvu naprosto známo, nesmí se nikdo diviti, že z davu ozývá se reptání a šíření fantastických zpráv.

Dnes, kdy se ukazuje snaha a touha veškerých voličů po upřímném semknutí všech národních a vlasteneckých sil, jest samozřejmě na československé vládě a hlavně na ministrstvu vnitra, aby byly náležitě uváženy okolnosti, které zvláště venkovské rolníky vedly k roztrpčenosti a naprosto bedlivě sledovalo jednotlivá udání, která se vždy nenesou z opravdového národního a státního zájmu, nýbrž udavačství mnohde stalo se prostředkem cílům zcela jiným. Vždyť několikrát vyšetřování nevinného člověka, ofese jeho důvěrou ve spravedlnost a hledá pak opravdu i ty jiné důvody, než které z úřední litery se jeví i když nutno v četnictva zdůraznit, že si v těchto případech počíná co nejdiskretněji.

Pořádek musí být. Zvlášť, když budoucnost vlastního státu je postavena před záležkávací zkoušku. — Roztrušování nepravdivých a pobuřujících zpráv musí býti sláhná, — nutno však náležitě rozlišovali v jaké souvislosti ta či ona fráze byla pronesena — kým byla pronesena, — jaký byl její účel a co sledoval. Důležitým pak zůstane, aby občanstvu nebyla dávana příležitost mnohdy lidmi na důležitých politických místech stojícími, aby nervy občanů a hlavně rolníků nebyly neobratností takových lidí jilfeny.

Doba je vážná, občanstvo se jí dívá hrdě v oči, nebojí se zítka — přinese oběti snad větších než se od něho očekává bez slzy v oku u vědomí národní povinnosti, chrániti odkaz našich předků. Celý československý národ jde za svou vládou, ať její složení politické je jakékoli, jen když je to vláda lidu, námí samotnými ke státnímu kormidlu povolána. Je však věci vlády, aby dala jednotlivcům státního národa jistotu, že nebudou několika jednotlivci šikanováni — ježto není zde zákonné možnosti proti takovému udavačství se hrániti. Trestejte proto toho, kdo udává lidi nevinně tímž způsobem, jako ty, kteří se roztrušování nepravdivých a pobuřujících zpráv provinili — tomu říkáme spravedlnost. Ja.

Země koruny svatováclavské a země Přibinova — naše společná vlast. — (Pokračování ze str. 1)

sazením ukrajinské obilnice, by nechal o uprosřed svého velkého státu jakýsi slovenský státeček? Na jeho okraje stejně by si dělali nárok Maďaři. Možná, že však by byl Sidor jmenován Hitlerem, za zásluhu o společnou henleinovsko-luďáckou protičeskou akci, fúhrem onoho Slovenska.

Opravdu neslychaná jsou též slova, byla-li Sidorem pronesena, že celá Republika Čsl. jest již v moci Němců, neboť kapital a továrny jsou v jejich rukou. Tak kdo má teď pravdu? Spojenec Sidorův Henlein, který stále tvrdí, že Němci nemají v republice žádná práva, neb Sidor, který říká, že republiku mají Němci? Za to přece český národ nemůže, že před válkou, jsa v politické porobě jako Slováci, byl národem středních vrstev, rolníků a dělníků. Za 20 let se jistě mnoho změnilo.

Nebylo divu, že francouzský novinář se již rozehlal při takové řeči tak, že na konec se dostal do živé kontraverze se Sidorem, při jeho narážkách na antimilitaristy ve Francii a na Blumovu vládu, když Sidor odpověděl podle časopisů na otázku Lingerovu, co budete dělati Vy, budete-li napadeni Československo, takto: „Nejsem voják a je nesnadno odpovědět za jiné. Mobilisace šla dobře, ale válka je něco jiného a jistě nepůjdeme s radostným srdcem do války za ty, kteří nám vládnou.“

I když se nyní Sidor vymlouvá, že to tak přesně neřekl, tak jest-li by se jednalo o příslušníka československého národa, který jen poněkud jest

Co chystají nacističtí Tataři

— jsk— Poslední dny přináší zvýšené napjetí ve střední Evropě. Jednání o národnostní statut se chýlí ke konci a Němci se stávají proti a připadají to jakoby SDP. dělala si bláznů z naší vlády, která vyzývá všemožně vstřícné a chce poskytnouti našim spolubojovním daleko více než má většina. Leč Němci nechtí klid, nechtí mír. Henlein místo, aby vyčkal jednání, které vede Dr. Hodža se zástupci SDP., jezdí pro pokyny k Hitlerovi a Berlín nařizuje, že k dohodě vůbec nesmí dojít, proti „statutu“ mají být zahájeny bouře, má vypuknouti protestní stávká v celém pohraničí a zkrátka za žádnou cenu nesmí být v Československu klid. Už ani nestáčí karlovarské požadavky, to je pro Němce málo a ze všeho je viděti snahu rozbiti dohody Paříž — Praha — Moskva, my máme být vytlačeni, aby Francie byla osamocena. Horečné přípravy Německa ve zbrojení, budování Siegfriedovy linie na hranicích Francie, zvýšení výroby letadel na 400 za měsíc a všechny ty zjevy v Německu vypadají jakoby Hitler chtěl 5. září na sjezdu národně-socialistické strany v Mnichově přinéstí zlanatísavou nemu davu hlavu sv. Jana — zabrane Československo — na talíři. Buh si kam až toto šílenství směřuje a co z toho v Evropě vzzejde.

Pýcha však předchází pád a my jsme na všeljaké „elouchoty“ připraveni a ať si proto někdo nemyslí, že nás za 14 dní spolkně. Možná, že by se našly navždy střel z našich kulometů. Naše vyzbrojení společně s Francií jest daleko lepší jak Německa i když nepočítáme Rusko.

Podle odhadu francouzských odborníků vypadá stav následovně:

	Německo	Francie a CSR
lehkých děl	2.500	2.450
těžkých děl	1.000	1.750
lehkých kulometů	20.000	25.000
těžkých kulometů	10.000	22.000
tanků	5.000	7.300

A máme tu výhodu, poněvadž nebudeme útočiti, že před hlavě těchto zbraní našich dohré krytých vojáků budou muset být posláni němečtí vojáci. Na nás není záleži, abychom zachovali klid a vykonali vše, co jest nám možno, ale udrželi si sílu a moc v rukou. Stálého zneklidňování Evropy již jednou musí Německo zanechat, a Evropa musí tuto jeho činnost zastavit, aby byl v Evropě klid a mír. Každého přejele třeplivost, všechny státy dávají pokoj, každý chce žiti v klidu a míru, nikdo nemá dobývacích a válečných choutek jen Němci. Po staletí tak bylo, ale žádné strany dosud do něse nevyrostly a doufejme, že ani ne tyto.

SDĚLTE NÁM ADRESY LEGIONÁŘŮ katolíků, kteří nejsou dosud členy Ústřední jednoty čsl. legionářů a jsou jich v katolických spolicích a Jednotách čsl. Orla hodně. Všechny chceme soustřediti do naší organizace a chrániti jejich zájmy a pobízet a to nejen ideově, ale i hospodářské a existenční.

Hřichy se mstí

Teprve historický badatel dokumentárně prokáže, kam až republikánská strana zašla při své honbě za mocí. My můžeme pouze připomenout, že předválečný úzvidec Slováků Hlinka byl po převratu zavřen a ludová strana se všemi způsoby oddalovala od spoluprády, jen aby Slovenskem mohla vládnouti rep. strana, a jak jsme zase nechal Henleina beztržestě za hraničím státu štvať proti republice a jeho ruz všemožné podporovali, poněvadž ho rep. strana potřebovala proti ostatním koaliciím stranám ke spoluvládě nad republikou. A když se jeho rust zdál trochu volným, byli němečtí zemědělci nakomandováni k zesílení jeho řad, u druhých stran se dalo vše možné, aby tento příklad následovali, a když už zbýval jen jediný německý vládní strana, agrární list jí zcela veřejně a bezostyšně z vlády vyhazuje, aby mohl před národem odůvodniti své paktování s Henleinem.

„Nový věk“.

V cizích službách jest takový katolík, který své úspory ukládá u ústavů katolíkům nepřátelských. Každý čtenář našeho časopisu koná svoji povinnost a své přebytky světuje záložně Hermes.

Dr. D. Fr. Polanský:

Některá poučení pro rok 1939

V 9. čísle Svatováclavské Stráže, jež vyšlo 25. února t. r., napsali jsme článek „Stanovisko k sokolskému sletu“. Byl úspěšný, což autoru první potvrdil telegramem došlý dne 28. února: „Plně souhlasím s Vaším článkem o sokolském sletu, podpisuji plně vše, co jste o něm napsal. Papířský komitář Dr. Ruckl.“ Následoval článek „Lidových listů, nadepsaný „Zdař Bůh sokolskému sletu“ a dále přišlo společné prohlášení Sokolstva a Orelstva a D. T. J., jež bylo ve všech časopisech publikováno spolu s celou řadou ar zavaznějších či méně zavazných případů, sem se vztahujících, jako na př. slet Kukučnovy župy sokolské, kamž bylo oficiálně pozváno Orelstvo a také se v krajích dělnou deputaci vedenou okrskovým starostou Legionářem br. Pitnerem zúčastnila, byvši nadšeně akompanováno veskerou sokolskou veřejností, a umístěno na čestném místě vedle přítomného starosty sokolstva Dra B. Bukovského. Kdo nás článek čel, nechtěl pochobovat o tom, že vyšel z řady spjatých hlavní smysl našeho národa i státu v ideálu orelském. Také se u těch kdo článek čelí - proti němu nikdo neozval, kdo vůbec hledá nějaký ideál, ar už v čemkoli. Když byl čel, jestě by se autor našeho článku vrátil k názorům v této souvislosti se vyskytávajícím a snad k tomu ar v té či oné formě dojde. Zatím však jsou zde jiné náležitosti, zejména náš Orelský slet 1939. Ten byl již jedním z hlavních motivů našeho zředu citovaného článku a ten musí být hlavním mottem celého československého katolického dění příštího dne, pokud tomu tak nebylo již dříve. Přítomná československá událost, označená jakožto X. všesokolský slet, byla zjevem beze sporu krásným, přesvědčivým a povzbuzujícím. Každopádně to bylo vhodné slovo v důležité chvíli, kromě různých jiných kladů znatelných podle toho, s jakého hlediska jest posuzováno. Pro nás mají velmi mnohá z těchto hledisek značný význam právě již vzhledem k tomu, že bezprostředně přišli československou událostí podobné kategorie jest Orelský slet chystaný v roce 1939. Jistě si orelští činitelé všeho bedlivě všimají, byl snad se u to nestalo prostřednictvím oficiálních pozorovatelů, za jejichž pozvání a vyslání jsme se přimlouvali. Celá mimosokolská veřejnost však musela v první řadě oceniti kolosalní přípravou práci, která sletovým výsledkem, jak co do kvality tak i v jeho rozměrech učinila se zjevnou. Nestalci vypracovaný plán, ani dřívější zkušenosti, ani celkový tradiční duch, ni početnost sokolského žvilvu: kdyby nebylo kromě toho všeho houževnaté a obětavé práce všech účastníků, jež zahrnula období celých čtyř let, bylo by asi méně úspěchu. Kromě iniciativního ducha vedoucích činitelů dlužno neméně - ba snad nejvíce - oceniti mravenčí a v detailech vůbec nezatelnou práci těch nejpodřízenějších složek, jež pak ve svém úhrnu podaly výsledky celku, v němž jednotlivci zmizeli. Heslo „ni zisk, ni sláva“, není jen sokolské, nýbrž tkví v samé podstatě československé demokratické bytosti bez ohledu na její speciálnější orientaci. Zdařilo-li se však Sokolstvu rozvinouti toto heslo k úporné práci, nelze toho přehlížeti. Sokolský slet konal se v jubilejním roce republiky a za mimořádných mezinárodních poměrů. To jistě v mnohém přispělo celkovému výsledku, zejména pokud jde o poměr národního a státního, ba i mezinárodního úhrnu k tomuto sletu. Napřesrok ovšem nebude situace stejnou, ale v mnohém zůstane stejně ozduší. Jestli v roce 1938 má svůj význam skutečnost, že jsme svůj stát udrželi po 20 let a hodláme jej zachováti i pro příště, tedy rok 1939, jakožto začátek této další éry nemá význam menší, nýbrž bude znamenati ještě vystupňování naší státní skutečnosti. Dokážeme, že jsme zařízeni též pro všechny příští velké lidské kultury a máme k tomu jako katolíci se svojí svatováclavskou tradicí nejvíce předpoklady. Tím jest též dán celonárodní a celostátní význam Orelského sletu v příštím roce a nutno s tím počítati tak, jako počítal letos Sokol. Svět musí viděti, že státní myšlenka projevnená i jinou než sokolskou národní organizací československou rovněž srtahuje celý národ a celý stát a že orelská myšlenka těší se také všeobecným mezinárodním sympatiím. Pokud pak se týče slova „skok“ o programu, letos tak pěkně manifestovaného, i tu čeká na Orlý ještě další krok ar už třeba jen ohledně bratří Poláků - nebo též i Rusů.

Statut do konečného stadia

Jediné informacemi z cizího tisku čerpáme jakousi konstrukci připravovaného statutu. Je to smlouva skutečností, jež stále ještě sami úředně nesmějí věděti jednotlivé body statutu jak jsou již více méně dohodnuty. Proto v podáváných informacích musíme se uchylovati jen k citátům, abychom předešli nepřijemnostem.

Co chtějí henleinovci konečně víme. Fochlubil se tím Führer sám v Karlových Varech. Veřejnosti je však známo, že 7. června t. r. předložili Henleinovi parlamentu Dr. Hodžovi obšířlé memorandum, v němž právě oněch 8 karlovských bodů bylo jednak prý zmíněno a pak jasně motivováno. Ono memorandum také prý představovalo krajní mez ústupků, kam až henleinovci v dobré vůli k dohodě miní jít. Poněvadž pak pověstné memorandum uveřejnil právě nyní anglický a franc. tisk v plném znění, citujeme tedy z něho některé statě. Základní ústavní zákony musí zaručovati všem národům a národním skupinám stejné možnosti rozvoje a vývoje. Nadvláda jednoho národa nad druhým je nemyslitelná. Přestavba slátní konstrukce je naprosto nulná. Národ Český a Německý a jiné národy ve státě žijící jsou rovnými složkami suverenního národa a všichni mají tudíž právo rozhodovati o výkonné moci společného (svého) státu. Uskutečnění těchto zásad předpokládá územní rekonstrukci. Národům je třeba ponechat ovládní takových územních úseků (teritorií), která jim přírodou byla svěřena - tedy na české, německé, polské, slovenské, maďarské, rumunské, ruské, rusínské enklávy přesně ohraničené a každá tato jednotka by byla součástí jednotného administrativního území. Vytýčování hranic enklav musí se díti podle stavu z r. 1918, aby tím nepřimlo mohly býti nahrazeny škody, které utrpěly ve státě některé národnosti ozvládnoucího národa.

Enklavy jakožto zřízení zásadou sebeurčení svoji vůli stanovili by úplně dle potřeb a národních zájmů a celkově

pak přízřpobí se i polebám společného státu.

Samospráva má býti obnovená nejméně ku stavu z r. 1913. Zahnujíc v sobě zřízení vlastní policie a četnictva. Samostatné sčítání lidu - právo změny jmen - školní a vojenská výchova - obchodní a živnostenské komory - právo zakládání povinné pracovní tábory v boji proti nezaměstnanosti - samosprávu finanční podle určitého národního klíče - a konečné právo vybírati dostatečně a úměrně daně.

Zákonodárnou moc by nimo parlamentu představoval sněm každého z národů (český, německý, slovenský, polský aid.) kterýmižto každý národní sněm by byl reprezentován „národním předsedou“ (Předsedou národů s právem vyhlášení národního hlasování. Zastupiti národů by byli by presideny svých národů a byli by současně členy vlády. Ministerstvo školství, soc. péče, zářavotnictví a umělecká stanou se zbyčnými a budou zrušena. Jejich pravomoc přeje pak do národních enklav, kde nespí by jiných administrativních a spřavních zaměstnanců než právě příslušníci té které národní enklavy. Všechny vrchní a odvolací soudy a konečně nejvyšší soud budou vybaveny sekcemi jednotlivých národů.

Hlavním městem společného státu ponechá se Praha, která se tak stane společným městem všech národů. Slát mlují jazykem svých národů a vrchní úřady mlují jazykem svých úřadů podřízených.

To jest asi tak z hruba výtah z obšířlého memorandum, předloženého mluvčími sudetoněm. strany. K memorandum zase jen z opalnosti nepřipojujeme svého komentáře a žádáme jen naše vážené čtenáře, aby si jej zapamatovali a připomněli si jej opěť ar bude statut konečně uveřejněn, kolik naši milí přátelé slevi a již slevili z nejzazších svých ústupků a poznáte nejlépe tu velkohobou propagandu tu i cizozemskou. Ja.

Význam Jednoty přátel katol. legionářů

Náš zemský předseda br. Dr. Polanský dostal dopis oz mladého katol. pracovníka Ing. R. Š., který pro jeho zajímavý obsah a myšlenkový názor oisukujeme:

„Nynější, či vlastně, minulá doba ukázala, že náš národ se dovedl semknouti v jeden řad a postaviti se proti hrozícímu nebezpečí. Byla zde vodící myšlenka a ta náhle z našich lidí učinila pevnou hráz. Jednou z takových pojících myšlenek byla jistě idea legionářská, která zapůsobila na mladé lidi, že ochotně opouštěli svá zaměstnání a šli na svá místa podle svolávacích listků. Dávám Vám v úvahu jako předsedovi Jednoty katolických legionářů, abyste zvážil tu okolnost, do jaké míry je možno, aby idea legionářská byla zachována generacím, které přijdou za námi (t. j. mladšími než jste Vy), aby šla zrovna s takovým nadšením, jako Vy jste šli v r. 1916 do neznámé budoucnosti a jak jsme se to naučili i my oz Váš.

Domnívám se, že mám pravdu, když budu tvrditi, že mladí katolíci správně pochopili a budou i dále chápat vznesenost legionářské idee bojovat za vlast. Nejsme vychováni na hmotě a v tom máme plus před ostatními. Snad mi to potvrdíte poznatky z života legionářů, kteří věřili v Boha. Jako legioni pěstování a zachováání idee legii mám na mysli povídky a zážitky legionářů, kteří jestě o sobě nepsali a nepsalí ani oz jiných. Z vypravování jejich by se mohla vybrati zrnka lásky k vlasti a pravé víry v dobrou věc. Tyto povídky by mohl uveřejňovati náš katolický tisk a ponevadž by s tímto druhem četby přišel první, jistě by se zvětšil počet jeho odběratelů. Dosáhlo by se zvětšení počtu abonentů a náš tisk by se mohl pochlubiti zase jednou dobrou věcí. Prosim, abyste o této věci laskavě uvažoval. Domnívám se, že jest to

Jak se o nás piše

V době mezi anexi Rakouska a 21. květnem byl všeobecný pocit, že Československá republika se rychle rozpadá a že zbytek bude brzy prodán Hitlerovi českými agrárníky. Ale nastala pozoruhodná změna, snad hlavně zásluhou es. generálního štábu. Češi jsou přesvědčeni, že rychlá vojenská akce generálního štábu zachránila Evropu před válkou... Povolání záložníků zpevnilo aliance armády s lidem proti germanofijské politice agrární strany. Obecní valby neprinesly agrární straně zisků. „New Statesman and Nation“.

Šelze-Hlinkova byla ryzě mystická. Co máme říci o kněžci, jenž prohlásil profání dokument z Pittsburgu za svaté písmo?

Bělehradská „Třeme“.

Když německé vojsko pochodovalo do Rakouska, šroutož se při tom 16 proc. jeho tanku a pancéřových vozidel. Není znám přesný počet vozidel československé armády, užitých při bleškové mobilisaci, jistě byl menší, ale fungoval tak bezvadně, že by v případě války vzbudil úžas. „The Spectator“.

Bylo opravdu druzžito právě dnes ukázat jednotu, bratrstvo a demokratické smýšlení Cechu a dokázat umoha cizincům, že v Československu vládnou normální, hospodářsky spořádané poměry a kázeň. „Noue Zürcher Zeitung (Curych).“

Zajímavé je, že sudetskí Němci zaujali znovu neústupné stanovisko teprve po posledních Henleinových rozhovorech s Hitlerem. Henlein v posledním týdnu mlul s Hitlerem třikrát a dostal oz něho nové instrukce. „Kurier Warszawski (Varšava).“

Henleinovské oddíly zpívaly prvního května píseň: „Dnes nám patří vlast, zítra celý svět“. Tutož píseň zpívali německí žáci pod vedením svých učitelů. Je na světě jiný národ posedlý tak hrznou pýchou, nebo hysterií skóro směšnou, která může vyvolat katastrofy? „Fendémiaire (Paříž).“

Kolik jsi získal odběratel SVATOVÁCLAVSKÉ STRÁŽE?

Maminky a branná výchova

Brannou výchovou se dnes zabývá kde kdo. Spolky, různé korporace, snaží se předstihnouti jeden druhého a branné výlovy měly by si všimati v prvé řadě naše maminky při výchově svých synů, aby tito šli na vojnu připraveni, byli otužilí a zvyklí kázi, poslušností a pořádku a mají proto české matky úkol v obrané státě velmi důležitý. Rozmazlenému synáčkovi je vojna nepřijemným břemenem a dá mnoho práce vojenským představeným, než z takového rozhářkaného mazánka udělají muže - vojáka. Život chlapce měl by býti připravenou pokud možno nejvíce vojenskému životu.

Đeti nechtě spí při otevřených oknech, pokud možná v chladné, nevytápěné místnosti a to bez perin, pod pokrývkou a s tvrdými podlahy. V létě i v zimě nechtě se myji studenou vodou, rádně čistí zuby, ústa, nos. Chlapci at si sami čistí boty a pro celou rodinu a ne, aby to za ně dělala maminka. Sami at si přišijí utřený knoflík a spraví malé vady na obleku. Na vojně to budou museti dělat a když se to naučí doma, nemusí je to učít vojna.

Jistě at se učí všechno, hlavně prostou stravu a ne lahůdky a mlusky, kterých na vojně není. Poslouchat musěj na slovo a nestrpte, aby chlapci odmouvali a nebo dokonce vyslovovali svá přání tak, by je rodiče museli poslechnouti. Vyběhávky lejské považuje vojna za peklo a otravuje celé okolí a kazí dobré drubry. Zkrátka: na chlapce železnou ruku džř z mládi a pak z něho vyroste nejen dobrý voják, ale rozumný muž a rádný člověk, na kterého se bude moci spolčhati stát, obec i rodina. Na maminkách tedy velmi záleží, jakou máme a budeme mítí armádu. A. P.

Sklad nábytku fy

R. Bukáček

nalézá se nyní

v Karlině, Královská 29,

stanice slatnické dráhy „U VIADUKTU“,

Velký výběr bytových zařízení. • Tel. 617-05

Na jihu Čech v Třeboni

Zně již započaly

Rumunská královna - matka zemřela 18. července t. r. v 17.38 hod. na zámku Peleši ve věku 68 let.

Angličtí královští manželé přijeli v úterý 19. VII. do Paříže a byli sčtvele uvítáni. Tato návštěva v těchto rozbořených dobách Evropy je manifestací na obranu míru.

Na obranu státu bylo složeno do soboty 16. VII. 360 milionů Kč. Použijte i Vy různé složenky, kterou obdržíte na poštu.

Vláda připravuje osnovu zmocňovacího zákona pro věci hospodářské. Zmocnění se nebudou vztahovat ani na otázky daňové a sociálně politické.

Nový milionář. Pilot Novotný našel při letech z Londýna milion km. To znamená letat nepřetržitě celých 9 měsíců šilným tempem moderního stroje. Je to 6.000 hodin služby a napětí a je to konečně 25x oblétnutí zeměkoule.

Leteč Hughes oblétl za 91 hodin 16 minut celý svět a přistál na letišti v New Yorku. Ve vzduchu byl 61 hodin 7 minut a uletěl 14.886 mil — 23.700 km.

Vyslanec Chvalkovský navštívil italského ministra zahraničí Ciana. Předmětem jednání byla situace střední Evropy a sblížení států Malé dohody s Maďarskem.

Masky. V nařízení o opatření protiplynových masek bylo upozorněno, že nemají být omákné, jejich výživa by byla koupí masky ohrzena, dostanou tuto zdarma. Žádost o masky zdarma byla podána taková spousta a to i lidmi majetnými (dokonce v Praze jedním p. radou), že to přímo zaráží. Proto nesvdomití občané měli by být prostěraní pokutami, z jejich výnosu mohly by být zakoupeny masky pro skutečně potřebné chudáky. Jedná se o klamání úřadů, vyřizování a zkoumání žádostí dá mnoho práce a člověk, který má slušný příjem, mohl by předem vědět, že na masku zdarma nemá nárok.

Čičané sbírají zlato a stříbro na obranu státu. V městě Hankou bylo odevzdáno zlata asi za 10 mil. Kč.

17 miliard Kč věnovala již Anglie na letectvo a bude mít v brzkou na 100000 pilotů.

Německo nařídilo rychlé skončení žní, spěchá s dokončením svých opevnění, zesiluje výrobu letadel, povolalo důstojníky z ciziny, zrušilo konání velkých manevrů, útočí spolek a živě na Československo — zkrátka Hitler před 5. zářím chce dosíci nějakých úspěchů.

Českoslovenští katolíci v Lurdech, nosou v čele průvodu naši státní vlajku. Lurdský biskup vlajku slavnostně pozdravil a mnoho poutníků ji libalo.

Ve Staré Boleslavi vykonala v nedeli pout k posvát. Paladii diecese královéhradecká. Pout 3000 věřících vedl J. E. nejp. biskup Dr. Mořic Pícha.

Domínik Matějka

Z Rakouska ke Slovanům

(Dokončení.)

Návrat do vlasti.

Dne 11. prosince odejel z Darny 1. prapor 21 pl., 12. prosince 1918 za velení majora Šnejdárka odjížděl nás druhý prapor od 22. pluku. Náš vlak měl 62 vozů a na italských hranicích byl rozdělen na dva vlaky a ještě každou polovici táhly 2 lokomotivy. 14. prosince jeli jsme dlouhým tunelem, když napřed byla lokomotiva nahrazena elektrickým motorem, což je proto, aby nebyl kouř.

Dne 16. prosince před polednem přijeli jsme do Padově, kde byla zklamána naše naděje, že budeme slaviti Vánoce mezi našimi drahy. Byl dán rozkaz k výstupu z vlaku, na nějž již čekali naši bratři italsí legionáři od 34. pluku a hned nasedali.

Po delší zastávce na náměstí v Padově, blíže památného chrámu sv. Antonína Paduanského, byl pochod do vesnice asi 14 km vzdálené.

Zde přežili jsme 5. Vánoce radostnější sice než všechny předtím, ale přece

Dne 24. července jsou v Třeboni „Veislarská nastrovství CSR. Championat bude ještě rozšířen o několik čísel mimo mistrovství. K přípravě byli vyzvány všechny čl. kuby. Přípravu možno konati v nove vybudované koloni cestovních tělocvických kursu u Opatovického rybníka uz od 16. července až do dne závodu. V kolonii muze být ubytováno mnoho veslařů ve weekendových dvojdomcích. Jsou v ní přednaškové síně, jídelny, lodnice pro zavodní lodě a j. Zavody jsou na rybníku „Svět“, kde je uz pino priprav.

Třebon, kdysi chloubou slavných knížat Schwarzenberku, jichž snanou bylo a jichž i dílem bylo a je, že toto nevelike město dnes s 5.000 obyvateli mohlo být a je i chloubou třebonáků a roaných či s městem a okolím irvae spjarych.

Krasne mesto Třebon s krásným okolím! Jemu vedou dvoudolní a také krásny kostel, jehož vezi po bok druzi se starobyia radnici věz a dve věžky hrbitovních koselu i sverazna „vez knížeci hrobky, jej čnova zde ty, kleri tu ve svem posledním spanku snad sni take o tanohe s nuni pohřbené krasi Třebone.

Jako temer celý český jih, je i Třebon veismou chude mesto, pri tom vsak bohale slavnou minulostí a bohale pamiatkami, dějinné i umelecky cennymi pamiatkami. Z těchto pamiatok uvadime nadhernou pres 550 let starou kamennou sochu „Madony Třebonské“, která je jednou z tech nejcennejších gotických pamatek nasi vlasti a která je v kostele vyhledavana nejen svymi obdivovatei, ale i zbozne vzyvana mnohymi cizinci.

Ma ovšem kostel jeste jiné vácnosti, jako krásny Skřítuv obraz „Upálení sv. Vavřine“, ma významného sv. Křištofa, ohromné velikosti. Ma kostel i jedinečnou „Křižovou chodbu“, ambity velike ceny stavbu i maubou. Kostel je spojen „Dlouhou chodbou“ s knížecím zamkem, vyhledávaným milovníky starozitnosti a krásy.

Třebon má jeden z největších a nejobatsích archivů, který má del dějinné cenných, tolik nadherných jedinečností, že přes velmi pečlivé a ucelné rozřazení a usporádaní nestací mnoho hodin jen k povrchnímu přehlednutí tech bohatých zdrojů dějinné ceny. Budoucnost jednou ocení velike pochopení knížecí rodiny, která s velikými oběti udržuje třebonský archiv a posilá tam tolik kvalifikovaných sil.

Má Třebon svůj starý pivovar, který je duchovním ocem vedle jiných knížecích i světoznámého Plzeňského, jemuž při vzniku dal do vinku svůj recept, svoje tajemství. To „Třebonské pivo“ dobrou pověst po celé vlasti i za jejími hranicemi má — a

třebonaci rádi si zazpívají: „To Třebonske pivečko, to nepesky je dar...“

Ma Třebon řadu jnych pamiatok, domu, 1oubi, bran, zbytku starých hradeb, pred nimz i sam Zizka marne pytlval svoji zlobou a statečností svého vojska.

A coz teprve to sverazne, tolik krásne, a sia a sia ročne vadici buzke i diane okoli Třebonske s temi svými rybníky a nadherným hradem, s temi statejny duoy, upanu, s temi aiejeny, cestami i stezkami, které vas zavvedou do okoli, do nových a state jnych kras a pamiatok! — veru u každeno toho velkiana dubu, jichz na hšice kol Třebone, rad se clovek pozastavi — — — a vydrzel by hodiny i cele puldny, aby si s nimi porozjnal o minulých stáletich, o jejich dejinach... „Louze Třebonske, ty krásne rybníky s tim racionéne vybudovaným rybniarským, s temi sakami, s množstvim vodnino živocisrva a piaciva, se svoji „Zlatou stokou“ tak umele vedenou a protekcí a napajeci všechny ty louze a jim zase odbirající prebytečnou vodu. A je těch louzi hezky počer! Ovšem, nejsou vsesky tak velké, jak ten rybníci Jata Kozmberk, který na plöße vic jak sedmi set hektaru ma tolik vody, že kdyby velké hráze rybníci nevydržely a propustily na jednonu jim spoutanou vodu, že by taio voda zle zavlažila cele rovlinai az k matičce Praze, jez by nestačila pri tu vodu, z níž tak dobré pivo se van a v niz lokoli merickýcký centru ryo vyrůstá! Fakti celý rok mají ty rybníky své taje a krásy, že u nich jako u těch dubu setral by clovek rád hodné chvíli, pak jeste více pouťaji na podzim v době lovů, kdy tisice a tisice zblzka i dái, z vlasti i zahraničí picházejí a přijíždějí slednout lovy třebonských kapru a jiných rybček. Táta Kozmberk se loví každý třeti rok, menší — ale také nekolik stovek hektaru rozlohy zabírající po dvou letech — a ty „malé“, na př. 90ti hektarové a menší či větší, každý rok.

A budiz poznamáno ke cti dnešního majitele rybníku, že po několikaleté prestávce od převzetí zase navazuje na starou tradici a na těch starých dnes státních rybnících a při práci na nich vraci se též k starým dávným a chvalyhodným zvykům. Cim dříve se vrátí ke všem, jim spíše bude zase Třebon bohatší na krásy! J. M. D.

Proti nepřátelskému zboží - kupujte české výrobky „Lantol“ nejlepší čistící prášek na čištění ploten, příborů, nadebí, skla za vlhka i za sucha. Žádejte u svého obchodníka vyhradně tyto české výrobky „LANTOL“ od českého křesťanského výrobce. Svůj k svému. Vyzábí Jan Morava, Bechovice u Prahy.

Proti nepřátelskému zboží - kupujte české výrobky

„Lantol“ nejlepší čistící prášek na čištění ploten, příborů, nadebí, skla za vlhka i za sucha. Žádejte u svého obchodníka vyhradně tyto české výrobky „LANTOL“ od českého křesťanského výrobce. Svůj k svému. Vyzábí Jan Morava, Bechovice u Prahy.

Na mnoha místech započaly se již plně žnové práce. Deštivé počasí sice přerušilo sklízni ranných ječmeneů a odvázení jich, leč sekání dozráleho obilí jde již plnou parou. Bohatá úroda veskerého obilí i ckopání snýká krásny pohled na naše lány, a oko rolníko se léši na ovoce své celoroční práce.

Požehnané a krásné jsou lány naší vlasti, tak můžeme všichni bez nadšázky říci, podiváme-li se na naše vyspělé zemědělství. Vzdělanost našich hospodářů jest jednou z nejdůležitějších pomůcek expanse pístitelské, a Bůh když požehná, nikdo u nás nemusí mítí hlad a obavy o chleba.

Obilní monopol, ke kterému bylo naše zemědělství připoutáno ať již v souhlasu či nesouhlasu našich zemědělců, zajistil letos průměrné ceny výkupu obilí jako roku minulého, z čehož pšenice a žito jest o něco vyšší nežli roku loňského, ostatní zůstává na stejné výši.

Projevuje se však v našem zemědělství nedostatek pracovních sil. Zákon pudy nikdy nepřipoutá naš zemědělský lid trvale k vykonávání těžkých práci na polích, nýbrž jen laska k svému povolání. Tu nužno mládeži naši více všlepovati nežli pouhé volání po zakonu pudy. Emigrace zemědělského lidu do měst by také ustala, kdyby při řádné vyřesen sociální poměr a spravedlivé mzdy dělnictva.

V době hrozící národu váikou, upírají se všechny zraky a starosti, abychom měli vsichni co jíst. Dostatek výživy jak pro bojující tak i civilní obyvatelstvo jest jednou z nejkvalitnějších podmínek aktivistické činnosti vedoucí k úspěchu. Nikdo rozumný si nepreje žádné krveprolévání, ale nužno pamatovati i v distribuci našeho obilí na tvoření zásob nebo tak zvaných železných rezerv, které jsou důležitým a mocným činitelem. Po této stránce i na toto jest pamatováno.

Naše vlast neměla za své svobody nedostatek úrody, aby se strachovala o výživu všeho lidu, když měli jsme vždy všeho, co kdo potřeboval. Nejsme postaveni před takové těžké okolky, abychom ostaravali obilí ze zahraničí, nýbrž máme, ať již jsou sucha, anebo mokra, naše složení půdy v různých krajích doplní vždy s dostatek chleba pro všechny. Těžké starosti v evropských státech, jako letos v Itálii a Německu, nedolehají na naši bohatou a krásnou zemi, a prosme jen Pána Boha, aby nám i nadále požehnal čeho potřebujem, a pak nikdy také nezahyneme.

K. J.

Žádejte Svatováclavskou Stráž v restauracích, kavárnách a prodejnách novin.

ne takové jaké mohly být ve svých rodných.

30. prosince odpoledne byl pochod na nádraží a večer již nás unášel vlak blíž ke domovu. Cesta ubíhala vesele, neboť jsme měli o vše postaráno a tak Nový rok jsme přivítali na cestě k domovu s jásotem a radostí. Dne 3. ledna 1919 v poledne stáli jsme na nádraží v Cmuntu, odtud měli jsme jeti do Českých Budejovic a lam několik dnů zůstatí. Byli jsme zde slavnostně přivítáni a nádraží bylo vyzdobeno, ale myšlenka, že se ináme zase v Českých Budejovicích zdržovati nám ztřpčovala tyto chvíli.

Mezi tím, co všechno mužíto bylo mimo vozy, vyjednával náš velitel br. major Šnejdárek telefonicky s Prahou. Stál jsem ve dveřích vozu, když přicházel br. major Šnejdárek k důstojnickému vozu (jediný to osobní vůz v celém vlaku), který stál vedle našeho a dal troubiti k nástupu do vozu a slyšel jsem jak řekl: „Bratře, trub, trub, jede-me do Prahy“, což se neslo rychle oc' vozu k vozu a tak za ohromného jasotu vyjel vlak k Veselí-Mezimostí.

Všechny další stanice byly vyzdobeny a v Benešově byla zvláště dlouhá zastávka. Ačkoliv měl náš vlak 2 lo-

komotivy, přece u stanice Senohraby docela uvázl.

Když jsme přijížděli za tmy ku Praze, stříleli bratři rakely, které se za tmy nadherně vyjímaly.

Ve Vršovicích jsem hledal někoho z rodiny, ale marně, náš příjezd nebyl novinami hlášen, takže širší obecensivo o něm nevědělo a pak před námi týž den přijel první prapor 21. pluku a tak dostalo se nám přivítání až na Wilsonově nádraží. Všichni v pohuňi, že konečně jsme doma, očekávali jsme svoje milé.

Vížděli jsme za volání Slávy pod klenbu nádraží a mnohým se zarosily oči nad šťastným shledáním v osvobozené vlasti a děkovali jsme Bohu, že doprál nám dožití se tohoto okamžiku. Pan ministr Klofač pronesl krásnou řeč na uvítanou a hudba zahrála hymny.

Na to odcházel prapor s hudbou do Cernýchých kasáren a s družbou odšil s potahy měl vystoupiti až druhého dne v Bruse.

To mně postačilo, dal jsem bratrům dobrou noc a pospíchal do Vršovic. Doma byl překvapení v rodině nad neočekávaným přijezdem a plakali jsme radostí nad šťastným shledáním.

Inhed na to dostal jsem 8 dnů dovolenou a pak byla vojna veselejší. Poměry nebyly ještě nejlepší. Brat major Šnejdárek odjel inhed na Slovensko. Jednou asi v polovici ledna 1919 byla nám nařizena nejpršínsí pohotovost, nikdo nesměl z kasáren. Kulometry, stojící zatím na dvoře byly rozestaveny na schodištích a na každém okně byly připraveny ruční granáty, u brány silná stráž a tak očekávali jsme celou noc útok na kasárny, neb se prosllechlo, že máme býti přeřepeni a odzbrojeni, ale nedošlo k tomu.

Asi za tři týdny potkal jsem na chodbě Cernýchých kasáren také bratra Bureše, majícího stejnkroky 24. pluku. Na mou otázku, kolik jich v Orleans oběsil, sklopil oči a šel dále.

Pak byl náš prapor poslán na Kladno a byl ubytován v reále a my jsme byli ubytováni v domku na náměstí za kostelem, kde byla stáj pro 6 koní. Dne 30. června 1919 jsem se rozloučil s vojnou a 1. července již nastoupil jsem službu u pošty na Král. Vnohradech, kdež jsem dosud.

Konec.

Teplice-Šanov

Organizační. Odbor katolických služebních a pomocní v domácnosti jednal při své členské schůzi mimo obvyklý program také o dvacátém výročí trvání republiky, které bohužel nemůžeme tak radostně oslavovat, jak jsme se těšili. Doba je zlá, republika ohrožena, vláda musí činiti mimořádná opatření na její obranu. Každý občan republiky, který svou vlast upřímně miluje, složí svůj příspěvek na obranu státu. My, chudé pomocnice v domácnosti ze svých skromných prostředků usnesly jsme se věnovat k tomuto účelu 300 Kč. Některé sestry dokonce navrhovaly 500 Kč, ale když nám duchovní náctek vysvětlil, že i 300 Kč jest na naše poměry dosti značná částka, že musíme pamatovati také na naše nezaměstnané a nemocné členky, poslaly jsme tedy obnos menší. I když snad jsme nedaly tolik jako jiné velké a bohaté organizace, přece jsme to daly s velikou láskou k naší milé republice, které přejeme, aby se svým nepřítelům ubránila, těžké doby šťastně přečkala a v pokoji a míru v novém dvacetiletí k nové slávě se rozvíjela.

Ačkoliv jsou doby tak vážné, přece jsme se usnesli po delší poradě konati i letos tradiční Anenskou zábavu. Jestliže henleinovci každou chvíli něco pořádají, aby sehnali prostředky na svoji agitaci, nebudí ani nám zazlíváno, že malou domácí zábavu chceme trochu pomoci naší vyčerpané pokladně. Naši přátelé a příznivci nás jistě pochopí, a tuto neděli večer v Lidovém domě nás svojí návštěvou potěší. Hráti bude oblíbená kapela našeho br. V. Volina.

Katolické Sdružení vyřídilo při poslední výborové schůzi řadu naléhavých záležitostí. S pochvalou vzal na vědomí vlastenecký skutek katolických služebních, které na obranu státu věnovaly 300 Kč, a usneseno, aby ostatní katolické složky k témuž účelu nřispěly úhrnnou částkou 1000 Kč. Katolické sdružení a místní organizace strany lidové dají po 350 Kč, a zbytek se rozdělí Orel, lidoví železničáři a pošťáci. Valná hromada Katolického sdružení, která se letošními volbami zpozdíla, bude se konati v neděli, dne 14. srpna odpoledne za příznivého počasí na dvoře, jinak ve velké místnosti Lidového domu. Po schůzi bude zahradní koncert a zábava, jejíž program obstará Orelská jednota. Upozdříujeme již nyní na tento náš letní podnik a zveme své přátele k hojně účasti. Z řad našeho členstva i z celého kraje docházejí ustavičné dotazy, kdy se letos bude konati procesí a pouf do Bohosudova. I touto otázkou se zabývala výborová schůze Sdružení a po dlouhé věcné debatě přišlo se k názoru, že jediná možná a příhodná neděle pro pořádání pouťi by byla poslední neděle v srpnu. Jest ovšem touto nedělí v Teplicích hlavní lázeňský svátek spojený s zehánáním pramenů, ale nyníjší postup Henleinovců proti nám, Čechům, není žádným důvodem, který by nás o tomto svátku v Teplicích zdržoval, spíše naopak. Nutno ovšem ještě vyčkat, jak se vytváří situace v nejbližší době. Ale naše stoupence a všechny české hraničáře zbližka i z dále upozorňujeme již dnes a prosíme, aby si poslední neděle v srpnu nechali volnou a agitovali již ode dneška pro největší účasti při Bohosudovské pouti. Zároveň zahajujeme sbírku na úhradu výloh s pořádáním pouti spojených a prosíme, aby k ní každý podle možnosti přispěl. První dárci již se přihlásili sám ode sebe. Náš věrný člen a štedrý podporovatel p. Smetana věnoval 10 Kč. Všem dárcům srdečně „Bůh zaplať“

Pohyb obyvatelstva. V Teplicích-Šanově narodilo se v měsíci červnu úhnm 77 dětí, 45 chlapců a 32 děvčát. Sedm dětí bylo mrtvě narozených, 13 nemanželských. Z českých zapsaných jmenujeme: Karel Vokálek, Alžběta Silhánková, Zdeňka Novotná, Karel Wort, Miluška Hynková, Zoja

Volby do starostenských sborů v Teplicích a okresu daly se za předpokladu, jak jsme se o nich v našem listě již zmínili. Kde strana Sudetoněmecká získala absolutní většinu, tam bez ohledu na ostatní strany obsadila všechna místa, starosty i jeho náměstky. Kde si nebyla jista, tam dokonce se snažila i k vyjednávání se soc. demokraty, kterým před volbami nemohla přijíti na jméno. Nedopustí prý jako Němci, aby v německých obcích vládli nebo aspoň spoluvládli Češi. Němečtí soudruzi ovšem podobné námluvy odmítli. Styděli se přece jíti do spolku s lidmi, kteří jim při volbách způsobili takovou porážku. Ale dovedli chyťte využití situace. Při vyjednávání s českými stranami uplatňovali své nároky ku svému prospěchu až to křičelo. I když českých zástupců v obci jest dvakrát nebo třikrát tolik, jako německých soc. demokratů. dovedli jim tyto vsugerovati, že by byli na německé straně úplně nemožni a jako ztrácejí pranýřování, kdyby do starostenských sborů v německých obcích volili Čecha. Byli pro vytvoření protihenleinovského bloku s českými stranami, ale čeští zástupci musili voliti německého soudruha. Tak v Teplicích zvolen starostou řídící učitel Čermák, SDP., který již jednou jako starosta v Krupce pro svoji protistátní činnost byl sesazen, a jako učitel odešel na předčasný odpočinek, místostarostou člen téže strany podobného ultraněmeckého jména, p. Lev Ptáčovský. Za druhého náměstka pomoci českých hlasů byl zvolen německý sociální demokrat Jos Lenk. V Retenicích se stal starostou Henleinovec Fišer, místostarostou českými hlasy dosavadní soc. demokr. starosta Bund. Zajímavý případ se stal v Bystřanech u Teplic.

Komarčovská, Eva Kalousová, Karel Kleisner, Pavel Čoček, Václav Šulc, Eva Ottová, Věra Klivanová, František Cvrk, Petr Nedbal. Radostným a dlouhým trvalým zjevem jest, že čeští rodiče již nevyhledávají pro své děti exotických, cizích a staropohanských jmen, nýbrž, že jim dávají krásná, známá a křesťanská jména. V uplynulém měsíci zemřelo 67 osob, 32 mužského a 35 ženského pohlaví, 3 děti do 6 let, dvě sebevraždy. Zemřeli: Kocura Jan z Novosedlic, Václav Borovička, Václav Svoboda z Drahenek, Marie Podaná ze Retenic, Jan Neubert. Církevních snátků v děkanátním kostele bylo 23. Oddáni byli: Jan Hausdor s Trudou Lochmannovou, Josef Hietel s Annou Richtrovou, s dcerou naší dobré členky z Bystřan. Za zmínku stojí, že z ostatních manželských párů dobrá polovice byly smíšené, bud ženich nebo nevěsta Češi, ale všechny snátky se konaly a zapsány byly na vlastní přání německy. Jest také příznakem doby, když zavládá takové napjetí mezi Čechy a Němci, že láska nedbá národnostních rozdílu, a že se klidně uzavírají snátky mezi Čechy a Němci, při čemž obyčejně nastává odnárodnění a poněmčeni. Naše vláda by měla i v tomto ohledu aspoň částečně napodobiti Hitlera, který manželství podřizuje státní moci a pilně dbá toho, aby uzavíráním manželství neutrpal německý rasismus. Stačilo by udělati zákon, podle kterého národnostně smíšená manželství se dovolují jen pod tou podmínkou jako manželství nábožensky smíšená, že totiž československá příslušnost v nich musí býti plně respektována, manžel české národnosti že nesmí býti odnárodněn, a děti z takového manželství že musí býti v českých školách a český vychovány.

Na místo zámeckého kaplana v Teplicích nastoupil pensionovaný děkan a bisk. notář vdp. Vilém Siegl. Býval kdysi kazatelem při biskupském chrámu v Litoměřicích, potom odešel do ciziny, aby tam hledal pozdravení ze své choroby, zotavil se a přijal místo dvorského kaplana ve španělské královské rodině, potom působil v Linci, kde také vyučoval náboženství české děti, konečně po převratu vrátil se do Čech a stal se farářem v Eidlicích-Přičápech. Tam zrahl lucca takřka úplně, takže se viděl nucena zažádati o pensi a odstěhoval se do Teplic. Zde každého dne o 9. hod. ranni slouží mši sv. v zámecké kapli, v neděli a ve svátek o půl 11. hod., kdy také káže.

Tam do starostenských sborů byli zvoleni dva bratři Kirschnerové, jeden za Henleinovce, druhý za komunisty. Jest z toho po-dán rekurs proti volbě. A ještě zajímavější volbu měli v Cukmantlu u Teplic. Tam sudetoněmecká strana při volbách získala 14 mandátů, ostatní strany dohromady 16. Henleinovci šli na námluvy k německým soudruhům. Ze jim dají prvního náměstka, budou-li hlasovati pro jejich starostu. Soudruzi odmítli a vyjednávali s ostatními stranami. Henleinovci byli tak naivní, že věřili řečem, jakoby vyjednávání mezi ostatními stranami ztroskotalo, neuplatnili ani svůj nárok na místostarostu a tak vypadli vůbec. Starostou zase českými hlasy byl zvolen německý soc. demokrat, prvním náměstkem čs. nár. socialista a druhým komunist. Nyní mají zvoleni henleinovští starostové největší starost, aby co nejdříve byli ve svých funkcích potvrzeni. P. starosta Čermák v Teplicích se svým prvním náměstkem hned po uplynutí rekursní lhůty, t. j. čtrnáct dní po volbě, se dostavili na purkmistrovský úřad a velice se rozčlovali, když jim úřadující náměstek starosty Schindler sdělil, že mu buhužel není možno odevzdati správu obce do jejich rukou, dokud se nevykáží že byli ministerstvem vnitra potvrzeni. Šli si dokonce stěžovati k okresnímu úřadu, kde však se jim dostalo stejné odpovědi. Bylo by to tak pro leckterého pana starostu třeba překvapení, kdyby byl sesazen dříve, než-li na svůj úřad nastoupeni. A naše nadřizené úřady jistě budou opatrné a nebudou potvrzovati v čele samosprávy lidi, jejich protistátní činnost z minulého doby jest prokázána.

V sobotu, dne 9. t. m. ujal se svého úřadu nový duchovní správce fary sv. Alžběty v Šanově, vdp. Herkerer Jos., bývalý polní kuratř pš. pl. č. 92. Proto k jeho uvítání na nádraží dostavily se spolky bývalých vojnů z fronty, z Teplic i z okolí, střelci i vysloužilci, zástupci města i kostelního spolku Šanovského. Za duchovenstvo vítal nového faráře vdp. J. Wittenbrink, děkan z Teplic. Vitání samozřejmě se neobešlo bez obvyklých henleinovských provokací, k nimž patří na prvním místě nacistický pozdrav zdvižených rukou, což ovšem zase novému pasiží německých oveček bylo podnětem, aby vítající ho shromáždění ujistili, že se cítí německým knězem, který jako dříve ve světové válce, tak i nyní s německým lidem bude bojovati, s ním zvíťazí nebo padne. Ačkoliv státní policie upozornila shromážděné spolky, že průvod městem není dovolen, henleinovský radní p. Mandlík prohlásil, že všechnu zodpovědnost běže na sebe, postavil se sám v čelo průvodu, který nového Šanovského faráře doprovodil až k bytu. Slavostní instalace bude se konati v neděli dne 31. t. m. o půl 10. hod.

Lom u Mostu.

Matřičné zápisy naší fary v Mariánských Račicích vykazují v červnu 8 narozených, 5 zemřelých, 2 svatby. Nejvíce novorozenců dětí připadá na naši obec a jsou to vesměs české děti: Miroslav Mates, Libuše Šchönauerová, Miroslav Navrátil, Jaroslav Mareš, Jaroslava Šulová.

Krásné Březno u Ústí n. L.

Jaké účty a lásky se těší i v dnešní době český kněz mezi nepoštvanými německými osadníky, ukázalo se minulou nedělí, dne 10. t. m. v Krásném Březně. Zde dlouhá léta již působí jeden ze zapadlých vlastenců, horlivý kněz, děkan vdp. Jos. Hujer, který jako kaplan býval kdysi v Teplicích-Šanově. Jeho osadníci se dozvěděli, že jejich milovaný duchovní správce slaví letos 40 výročí svého vysvěcení na kněze. V neděli ráno před službami Božími byl p. děkan velice překvapen, když v vchodu do fary ho očekávali zástupci spolku, množství věřících a v průvodu si ho vedli do kostela. Tam u dveří vítala ho družička proslovem a kytičí. Jeho věrný druh vdp. farář Zák z Mojžíte měl slavostní kázání, jubilant zřejmě dojat sloužil svou jubilejní slavostní mši sv. I my přejeme vdp. děkanovi k jeho čtyřicátému výročí,

aby mu dobrotivý Bůh dal svěží síly, tělesně zdraví a hojnost svých milostí, aby ještě dlouhá léta mohl působiti k jeho cti a chvále.

Podmokly

Minulý týden udály se v okolí dvě tragické nehody, které končily smrtí a sice, ve Velké Veleni zastřelil desetiletý hoch pušku, která visela za skříní v pokoji nabitá, osmiletou dcerku svého hostitele, rolníka Winklera, k němuž přišel na pouf. Druhý případ, jediný 15letý syn zaměstnance ČSD Schmidta z Křešic u Děčína, zabil se na výletě u Chemnitzu v Sasku, při strážce jeho motorového kola s autem. Pro nešťastného otce jest to tím tragičtější, neb není to ještě ani rok, co pochoval ženu a nyní ztrácí jediné dítě.

Delegace naší jednoty Orla, na slavnostech katolické mládeže slovinské v Lublani, vrátila se po čtrnáctidenním pobytu v Jugoslavii šťastně domů, nadšená nejen výsledkem, ale i mezinárodním významem zájezdu.

K situaci. Odbor pro udržování dráhy v Ústí n. Lab. propustil minulý týden určité procento dělníků, z nichž některým německé národnosti, podle dohledu, slíbila opatření práci v sousední říši, z pochopitelných důvodů Sdp. Což nenašla by se pro několik těch ubožáků stálá práce na ČSD, vzděl v všech odvětvích staniční služby jest ve všech stanicích nedostatek personálu, že ani nemohou zaměstnanci dostati dovolenou na zotavenou. Předělo by se tak jitižení pracujícího lidu a vzala by se zároveň možnost k protistátní agitaci určitým zivlům. Na zárok odborových organizací byli propuštěni dělníci znovu přijati, jedná se však hlavně o dobu zimní, aby se zas něco podobného neopakovalo. Rovněž návrh ministerstva železnic, na novelisaci vlád. nařízení č. 15 z 5. března 1927 ustřed. výběru důvěrníků, překvapil všechen nižší personál, neboť veškerá úprava týká se po většině jen těch kategorií, jejichž existenci minimum není ohroženo. Očekáváme, že odborové organizace učiní vše, aby i ta nejpouštěbnější složka okřídleného kola byla zbavena starosti o nejnepříjemnější vlivy a ošacení rodin a to počinaje smluvním dělníkem a zřizencem konče.

Hraničář.

Roudnicko-Libochovicko

V neděli udílel novověčený kněz dp Boh. Kužela z Bohušovic po každé mši sv. v probostském chrámě roudnickém novokněžské požehnání, k němuž přistoupilo přes 800 věřících. Novověcence toho těšilo, že jeho rodiče byli r. 1904 také v probostském kostele roudnickém oddáni.

Poutní zájezd autobusem na sv. Horu na neděli 31. července stojí od autobusu 40 Kč za osobu. Přihlášky přijímá do 25. července osvědčený náš organizátor, hrobník na katolickém hřbitově.

V neděli přivedl řádný profesor bohosloveské fakulty v Praze Dr. Cibulka do Roudnického zámku společnost významných cizinců, kteří prohlízejí u nás umělecké památky. Jsou mezi nimi znalcé až ze Španělska. Všichni se obdivují našim uměleckým pokladům.

Předběžné oznámení. Před uzávěrkou listu se dovidáme, že na ukončení jubilejních slavností ve Staré Boleslavi ve dnech 10. a 11. září připravují horliví katolíci, mezi nimiž jest na prvním místě organizátor Brožovský, zájezd do Staré Boleslavi alegorickým vozem, který má býti nádherně historicky vyzdoben. Také i národní kroje a lahodný zvuk zvonů má býti na voze umístěn. Jistě tato práce i obětavost potká se s plným pochopením katolické veřejnosti.

Čtenáři, jsi vkladatelem sáloňny

Hermes?

Ne? Proč své úspory ukládáš v nepřátelských ústavech.

Největší majetková transakce v ČSR.

V těchto dnech prodala fa Petschek a spol. větší část svého důlního majetku v republice koncernu pražské Živnostenské banky a sice okrouhle za částku 300 milionů Kč. Totalitní směr našich Němců zdál se býti rodně Peischků jistě nebezpečným a volila proto snad alespoň menší zlo, prodal majetek dříve, než snad ji bude přepočítán. Se stanoviska státního předpokládá se nesporný úspěch pro český živel, plynoucí z této transakce. Firma Petschek, jako německo-židovská firma, byla silnou podporovatelkou německé v průmyslových krajích našeho pohraničí ještě v nedávné době a že její vliv nebyl malý, ukazuje jasně 8000 zaměstnaných dělníků, které firma jen na nyní prodaných objektech zaměstnává. Poměry se však vytvořily jinak, než jak naši židé předpokládali a proto opět s židovskou chytrostí se velmi brzy přizpůsobili stávajícím poměrům co nejlépe pro sebe. Aby se pak veřejnost nedomnívala, že členové firmy Petschek půjdou snad pro zebrotě, uvádíme co ještě k uhájení životní členům rodiny po této transakci zbylo:

1. akciové montáží a průmyslové závody (dříve J. David Stark) s akc. kapitálem Kč 60 milionů,
2. hnědouhelné závody v Dolním Rychnově a Haselbachu u Falknova,
3. továrny na tabulové sklo v Dolním Rychnově,
4. uhelné doly s Rudolfovou šachtou v Haberspirku u Falknova (akc. kapitál 10 a půl milionů Kč),
5. akc. společnost Silvestr v Tisové u Dolního Rychnova, akc. kapitál 1 a půl milionů Kč,
6. Kynšperské uhelné a briketové závody (akc. kapitál 8 milionů Kč),
7. Fischerovy doly v Citici u Falknova (akc. kapitál 1 a čtvrt milionu Kč),
8. šachta Antonie v Citicích,
9. Falknovsko-Chebácká důlní společnost.

Aby pak naše čtenářská veřejnost mohla si alespoň v části učiniti představu o ohromném nyní prodaném majetku, chceme uvést několik detailů, z kterých čtenář nejlépe posoudí sám ohromný význam transakce nejen pro samotný státní národ, ale i pro stát. Dosavadní vedoucí jednotlivci tohoto mamutího kolosu byli fito: Josef Langer, Ludvík Wessely, Rudolphe d Adler, Rudolf Backer, Jacques Duboin, Jan Rotky, B. Stein, Herrmann Löcker, Arthur Günther. Tedy vesměs židé a Němci, jejich poměr k Čechům podle toho také vypadal.

I Mostecká uhelná společnost se sídlem v Mostě (akc. kapitál 100 milionů Kč a 186 milionů rezerv). V majetku této společnosti jest 17 dolů a sice: Anna, Matylda a Anna, pomocný důl v Souši, šachty a uhelná pole v Teplicích a Bilině, Horní míry v Oseku a známý důl Alexander. Důl Elbe - Collieri (nyní Dohelhoff I.) v Bohosudově. Důl Pokrsek a Nelson u Duchova. Hraběte Waldsteina horní míry u Biliny a Oseka. Uhelná pole získaná od hraběte Westphalena ve Varvažově u Chlumu. Horní majetek získaný od Adolfa Schneidera u Oldřichova (doly Dreieinigkeiti), Adolf a Marie. Důl Gabriel u Proboštova a několik nově získaných důlních mir u Mostu a v roce 1930 od města Teplic. Této společnosti

patří i velká uhelná pole v ostravském kamenouhelném revíru, koupená v roce 1914—1916 za 10 milionů Kč. Důl Nelson, poškozený výbuchem 3. ledna 1934 vyžádal si na renovaci Kč 16 milionů. Dosud finančně za touto společností stála fa Petschek, Banka Union, Eskomptní banka a Creditanstalt. Těžba uhlí obnáší od dvou — 2 a půl milionů tun ročně a stav dělnictva činí 5000.

II. Severočeské uhelné doly, akc. společnost v Mostě. (Akciový kapitál 80 milionů Kč, rezervní fond 206 milionů Kč.) Důlní majetek této společností rozkládá se v revíru mosteckém a chomutovském a patří k němu doly: Centrum, Fortuna, Hercules, Humboldt II., Kolumbus, Quido, I, II, III, IV, a hlubodůl Elly. Za touto společností rov-

něž stály známé německé peněžní ústavy, Česká banka Union, Česká eskomptní banka a Creditanstalt. Roční těžba uhlí u této společnosti obnáší od 1 a půl až do 2 milionů tun, stav dělnictva jest 3000.

Celý český sever vítá tuto transakci v důvěře, že nynější vedení společnosti bude nejen tolerantněji postupovat proti českým dělníkům a úředníkům, v naprosté menšině u těchto společností zaměstnaných, ale, a to je hlavní, ukážeme německým křiklounům tu i v zahraničí, že německé území v Čechách není uzavřené a že již dnes velká většina hnědouhelné pánve je v českých rukách, řízená českými lidmi a udržovaná českým kapitálem. Je proto na Živnostenské bance, aby ukázala, že to opravdu také tak myslí, nejen udržovanými pověstmi, ale hlavně v praxi. —ja.

Prapory, stuhy, vlajky

Ars Liturgica A. Mestková, Praha II., Ječná 2,

orelstvo

Arcibiskup Orel

Sřefredaktor Rezníček na své studijní cestě navštívil též arcibiskupa zářevského dra A. Stepiňace, aby jej i hravě Krizáry pozval na Orelský slet do Prahy. Arcibiskup Stepiňac byl vysvěcen před 6 lety na kněze, pro stav kněžský se rozhodl teprve v 28 letech, a to jako válečný dobrovolník, jilovskanský legionář a důstojník. To bylo také příčinou, před kterou muslo ustoupiti vše ostatní a tak po třech letech kněžství stal se tento mladý a vzdělaný kněz koadjutorem staršího arcibiskupa dra Hauera a letos po jeho smrti arcibiskupem. Pan arcibiskup při návštěvě vzpomněl, že jako hravský Orel cvičil r. 1922 na první orelském sletu v Brně.

Dobrý příklad pro mnohé katolíky u nás.

Nenechte zapomenouti nadšení z Lublaně

Ti, kteří se zúčastnili I. omladinského tábora katol. mládeže — Orelstva v Lublani, odnesli si tolik krásných dojmů a hřejivých vzpomínek, že do smrti nezapomenou. Nadšení a láska, která nás cestou po Jugoslávii a zvláště v Lublani provázela, musí být využita u nás domů k přípravám na III. orelský slet v Praze. Musí se projevit v práci pro Orla, pro tělovýchovu, katolické museji v příštím roce ukázat bratřím z Jugoslávie svoji technickou vyspělost. Naši mladí lidé museji houfně do Orla, tam kde nemáme jednoty, musíme je založiti, a ponevadž máme od I. záři povinnou brannou výcvahu, a každý někde tuto prodláti musí, tak katolici všichni kde jinde než v Orlu. Příštím rokem musí býti strahovský stadion zaplaven hlaskytou modří katolického mláde. 2000 česko-slovenkých Orlů a Orlíč, kteří byli v Lublani. budou apostoły orelských ideálů a slovenkého bratrství. Katoličtí legionáři, tlači dobrobranci a orelští dobrovolníci z r. 1918—19 přiloží také ruku k dílu u už nyní budou se připravovati na slet do Prahy a přijdou všichni do jednoho. Přihlašujte se a vyžvejte dále. Kdo bude nasledovati br. Žampacha? — jvk.

Zájezd u Lublani zúčastnil se na 200 kněží Orlů. Z toho bylo jen 10 kněží z Čech, ostatní z Moravy. Z Prahy se nemohl zúčastnit z důbovenstva ani jeden. Vidíme, jaký jest nedostatek kněží v Čechách a v Praze zvláště.

Orlům - dobrovolcům

liráti, připravujeme se do sletového roku čs. Orla v Praze 1939. Vzpomínám na slet Hrněnský, kdy jsme se zúčastnili jako Orlí dobrovolci pod naším praporem, který nám byl darován při odjezdu v roce 1919 na Slovensko. Byly to krásné chvíle a vzpomínky! Ale dnes, kdy je třeba hditi ještě více než v roce 1919, tu si pokládám za svou povinnost, vás všechny, kteří jste byli jako dobrovolci na Slovensku, by jste se jako tenkrát přihlásili i dnes pod náš prapor, pod jehož záštitou jsme dobrovolně k službě vlastní nastoupili a pro Orla i pro bratry Slovaky mnoho dobrého vykonali. Vyšli jsme z Orla a musíme také dnes svým mladším bratřím ukázati, že jsme ani v těžkých do-

bach se nebáli, nelojíme se ani nyní. A když v matrice Praze čs. Orel bude manifestovati, musíme my Orlí dobrovolci manifestovati mezi prvními za svobodu a samostatnost! A proto bratry, připravte se, a kdo může, pořiďte si dobrovolčický historický stejnkroj! Budeme tak dokumentovati svoji oddanost čs. republice a čsl. Orlu!
Na shledanou všichni v Praze 1939! Zdrá Buh!
Fr. Linart.

Orelský kraj

I letošního června konal jsem vojenské cvičení na severní Moravě, v středisku a kraji orlovského orelského a katolického života. Právně organizace a co víc zejména velký počet okrojovaných, jest nutno připomenouti všem orelstvem pražskému. Viděl jsem krásné okrojované šiky orelků. Může být něco radostnějšího? Nejsou to zamožní lidé, ani velmoži. Jsou hrudiny dělníky, živnostníky, řemeslníky a úředníky, avšak kroje všichni mají. U nás když si někdo kraj koupí, myslí, že jej musí mít na celý život. Není tomu tak jinde. Je-li kraj natolik ohrožen, že nemůže býti jako důstojný zářazen do orelského šiku, obstará si každý člen Orla kraj nový.

Hlavně po této stránce musíme u nás mnoho dohaněti. Jest s podivem, že ani řetní funkcionáři orelství v jednotách, od starosty po nejvyšší řad, ale vnucejte si uznání široké veřejnosti. Kraj může si opatřit až již za své neh pomoci přátel dnes již každý. Není nikomu nedostupný, má-li vůli kraj míti. Máme zde za ruk všeorlský slet, a musíme býti všichni vázání do orelských šiků. Bez kroje tam nebudeme. Opatřte si proto potřebné informace ve své jednotě o krajích, abyste je všichni měli. K-j.

Desetičlenná delegace katol. legionářů sůčastnila se v neděli 17. VII. t. r. orskrového cvičení čsl. Orla v Břevnově, kde byla zástupcem okrsku br. Lukavským, jakož i účastníky všele uvítána. Před cvičením promluvil br. major duch. Dr. Forst a za ústřední jednotu legionářů br. Kříklava.

Katoličtí legionáři východních Čech zúčastnili se župního sletu čsl. Orla v Hradci Králové dne 14. VIII. 1938 v historických uniformách. Dopolodne bude uspořádána schůze, na které promluví br. místopředseda Sprýňar a br. jednatel Kříklava.

Dusud nám není možno poděkovati všem čtenářům za zasláné předplatné.

Sdružené katolické spolky v Bráníku, pořádají v neděli dne 31. července 1938 o 3. hodině odpolední v zahradní restauraci v Bráníku „U Myslivce" Annenskou zahradní slavnost s tancem. Zveme všechny naše přátele co nejsrdčněji. Krásné posezení v zahradě na břehu Vitavy třeba jen jedno nedělní odpoledne dodá všem mileho osvěžení. Vstupné Kč 2.40 za osobu. Kapela o 12 mužích při našich českých písních dá nám vzpomínouti na dávné a zlaté časy u nás.

různé zprávy

REDAKČNÍ: Vzhledem k dovoleným členům redakčního kruhu a v expedici vydáváme toto číslo jako dvojitě číslo. Příští číslo vyjde 5. srpna též jako dvojitě číslo. Počinaje 17. VII. bude Stráž opět vycházeti pravidelně týdně. Redakční uzávěrka jest v úterý ráno a prosíme pány dopisovatele, aby své příspěvky zaslali nejpozději v pondělí, abychom je mohli otisknouti.

Drahé mamince pi Anně Kříklavové k jejím 60. narozeninám od Pana Boha vše nejlepší, hlavně ještě dlouhá léta zdraví a spokojenosti přejí děti a vnučata.

K dotazům dobrovolníků z r. 1918—1919, co je s pamětním odznakem (medailí) a vydáváním dobrovolčického průkazu, abychom nemuseli odpořidati poštu sdělujeme, že akt nebyl dosud schválen MNO, a odznaky se dosud v Kremnici nerazí a nebudeme proto uveřejňiti jejich obrázek a nebo popis. Jakmile bude vydáno nařízení, neopomeneme naše čtenáře informovati. Zatím prosíme všechny dobrovolce — Orlý, aby se přihlásili, abychom měli evidenci zvláště krajojaných dobrovolců a mohli organizovati jejich účast na Orelský slet v r. 1939. Ti, kteří mají uniformy, nechtě vystupují společně s našimi legionáři.

Sokolý slet stál město Prahu — maličkost 52,890.606 Kč za provedení investice s úpravou města. Jen osvětlení stálo 4,208 000 Kč. Jsme zvedaví, jest-li bude Praha tak pozorná v příštím roce při sletu čsl. Orla a v r. 1940 při olympiádě DTJ.

V. Novák v článku „Národnostní státu“ ve Venkovanu piše velmi pěkně a vystižně:

„Konečně vyřešení složité otázky národnosti musí bezpodmínečně znamenati upevnění státu a demokracie! Jinak by veškeré jednání nemělo smyslu a bylo by lépe plány sbaľiti. Československá republika musí vždycky zůstatí svrchovaným státem československým, za který umívali čeští hoši v bojích na Soči, na Piavě, u Bachmače, u Verdunu, za který jejich hroby rozvátý jsou po pláních Sibíře a na Magistrale. Jasně nám ve svém vzkazu zdůraznili, že životy své pokládali: „Za české ruce v německém dole, za české dítě v německé škole“ atd. — prostě za to, aby zase po staletích Čech a Slovák byl suverénem své národní vůle!“

Bíva v Zborova. K dvacátému výročí republiky bude uveden na plátna našich biografů film „Zborov“. Je to hrdivská epopej, líčící neohroženost našich legionářů v boji za svobodu vlasti a národa. Jednu z hlavních typických postav filmu ztělesňuje člen Vinohradského městského divadla.

Nová legionářská hra. Legionářský spisovatel br. Jan Gieringer-Orlický napsal novou hru „Pod knížci vlajkou“ (Boj o demokracii). Základ hru a děj vzat ze zápasu dvou světů — o osudu legionářů a jejich protivníků.

Ve Valašském Meziříčí oslavili v neděli 17. VII., katolici z Valaška dvacaté výročí naší republiky. Orelský zpač kardinála Bauera dekorovala prapor pěst. pluku stáhou „Armáde Zdrá Buh“. Brigádní generál Braun z Hranice vykonal přehlídku posadky a Orelstva, čítajícího přes 3000 účastníků. Historická řada předních katol. pracovníků.

Ve Vratimově u Frydku byl v neděli slavnostně vysvěcen a otevřen nový katolický dům. Akt svěcení vykonal děkan K. Tesarčík. Odpoledne se konalo ohovodové orelské cvičení. Nový katolický dům bude národní a náboženskou baštou v ohroženém pohraničí.

Ve Zďáře konala se krajská manifestace lid. strany, spojená se slavností otevření nového družstevního skladiště. Odpoledne konalo se cvičení Orelstva, jemuž předcházet průvod 800 okrojovaných účastníků.

Proč já zrazuji katolický tábor a své peníze dávám do ústavů katolickým nepřátelských? Proč pomáhám nepřítelům k jejich moci a síle? Každý si odpověz sám. Katolické peníze do Záložny Hermes, Praha I.

TISKOPISY

TELEFON 336-46

VŠECH DRUHŮ, MODERNĚ
PROVEDENĚ, V DOBĚ NEJ-
KRATŠÍ DODÁ TISKÁRNA

VLAST - A. DANĚK, PRAHA II., ŽITNÁ 26

Hlavní název: **Svatováclavská stráž**

Názvy článků: **V tradici svatováclavské, Udavači..., Statut do konečného stadia, Na jihu
Čech v Třeboni, Roudnicko-Libochovicko, Nenechte zapomenouti nadšení z Lublaně**

Stránky: **[1], [2], [3], [4], [5], [6]**